

Framtidens avfallshantering Hylte Kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen skickar ärendet på remiss till Samhällsbyggnadsnämnden. I remissvaret ombeds Samhällsbyggnadsnämnden lämna förslag till kommunfullmäktiges beslut i frågan om medlemskap i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö. Svar ska vara inlämnat till kommunledningsförvaltningen senast den 2024-08-08.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 24 oktober 2023, § 179, att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet SÅM. Vidare beslutades att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna för ett medlemskap i SÅM inför att kommunfullmäktige fattar ett slutgiltigt beslut i frågan om inträde.

Utredningen har nu slutförts. Utredningen visar att förändringar i lagstiftningen inom renhållningsområdet kommer medföra flera konsekvenser inom avfalls- och renhållningsverksamheten de kommande åren. Utredningen bedömer sammantaget att ett inträde i SÅM leder till förbättrad kapacitet att möta såväl nuvarande som kommande krav inom renhållning. Även effektiviteten och nyttan för invånare och berörda verksamheter bedöms förbättras.

Ett inträde i SÅM innebär att SÅM tar över ansvaret för den strategiska planeringen av frågor som rör avfallshantering samt för bortskaffning eller återvinning av avfallet. Ansvaret gäller hushållsavfall inom ramen för det kommunala renhållningsansvaret enligt 15 kap miljöbalken. Det innebär bland annat att SÅM tar över ansvaret för och verksamheten inom insamling av hushållsavfall inklusive slamhantering, Borabo återvinningscentral samt återvinningsstationer.

Då Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för renhållningsverksamheten och frågan om medlemskap i SÅM har stor påverkan på nämndens ansvarområde föreslås ärendet skickas på remiss till nämnden.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

Beslut om inträde i SÅM innebär att ansvaret för avfallshandlingen samt renhållningstaxorna överläts till SÅM. Renhållningstaxor fastställs av respektive medlems fullmäktige.

Verksamhetsövergången medför att en del overhead-kostnader kvarstår i kommunen, se utredning för en mer detaljerad beskrivning. Vid inträde köper SÅM kommunens tillgångar inom avfallshantering till en kostnad som motsvarar tillgångarnas värde. Eventuella under-/överskott förs inte över till SÅM, utan ska regleras innan inträde.

Ärendet och dess beredning

Kommunstyrelsen beslutade den 24 oktober 2023, § 179, att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet SÅM. Vidare beslutades att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna för ett medlemskap i SÅM inför att kommunfullmäktige fattar ett slutgiltigt beslut i frågan om inträde.

Utredningen, som har genomförts av kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen, har nu slutförts. Utredningen visar att förändringar i lagstiftningen inom renhållningsområdet kommer medföra flertalet konsekvenser inom avfalls- och renhållningsverksamheten de kommande åren. Exempelvis behöver fastighetsnära insamling av förpackningar från hushåll införas i Hylte kommun senast 2027, oavsett medlemskap i SÅM.

Konsekvenser och förutsättningar

Ett inträde i SÅM innebär att SÅM tar över ansvaret för den strategiska planeringen av frågor som rör avfallshantering samt för bortskaffning eller återvinning av avfallet. Ansvaret gäller hushållsavfall inom ramen för det kommunala renhållningsansvaret enligt 15 kap miljöbalken. Det innebär bland annat att SÅM tar över ansvaret för och verksamheten inom insamling av hushållsavfall inklusive slamhantering, Borabo återvinningscentral samt återvinningsstationer. Ett medlemskap i SÅM bedöms leda till motsvarande eller ökad servicegrad och kvalitet för invånare och verksamheter.

Vid ett inträde i SÅM kommer en verksamhetsövergång ske. Verksamhetsövergång regleras i 6 b § LAS och 28 § MBL och innebär särskilda skyddsregler för arbetstagare. Vid ett inträde i SÅM berörs medarbetare på ÅVC samt renhållningssamordnare av verksamhetsövergång. De två tjänster som idag delas mellan renhållning- och VA-verksamheten berörs inte av verksamhetsövergång. Vid ett inträde i SÅM kommer dessa tjänster finnas kvar inom VA-verksamheten på heltid, om inga andra beslut fattas.

Uppgifter som kvarstår i kommunal regi efter ett inträde är insamling av avfall (papperskorgar och hundlatrin) på offentliga platser enligt gaturenhållningslagen samt ansvar för gamla deponier.

Ett inträde i SÅM medför förändringar avseende overhead (OH)-kostnader, där en del OH-kostnader kommer kvarstå. En ny fördelning behöver arbetas fram och kommer innebära att kostnader fördelas om, främst till samhällsbyggnadsförvaltningen men även övriga förvaltningar påverkas. Efter beslut om eventuellt inträde i SÅM återstår frågor kring finansiering och organisering av kvarstående uppgifter i kommunal regi samt VA-verksamheten. Även kvarstående OH-kostnader behöver hanteras.

I det fall kommunfullmäktige beslutar om att ansöka om att bli medlem i kommunalförbundet i SÅM översänds ansökan till förbundsdirektionen. Hylte kommun antas som medlem när samtliga medlemmars fullmäktige biträtt ansökan och en ny förbundsordning fastställts. Vid inträde ska överenskommelse och reglering träffas om andel i tillgångar och skulder samt eventuella övriga ekonomiska frågor.

Fullständig redogörelse för konsekvenser och förutsättningar finns i *Utredning Framtidens avfallshantering Hylte kommun*.

Remiss

Då Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för renhållningsverksamheten och frågan om medlemskap i SÅM har stor påverkan på nämndens ansvarområde föreslås ärendet skickas på remiss till nämnden som även ombeds lämna förslag till kommunfullmäktiges beslut i frågan om medlemskap i SÅM.

Förvaltningens bedömning och överväganden

Utredningen bedömer sammantaget att ett inträde i SÅM är ett relevant och effektivt sätt för Hylte kommun att möta de ökande kraven som den förändrade lagstiftningen kommer innebära. Även effektiviteten och nyttan för invånare och berörda verksamheter bedöms förbättras.

Utförlig redogörelse av bedömningar, överväganden och konsekvenser finns i *Utredning Framtidens avfallshantering Hylte kommun*.

Handlingar i ärendet

Utredning Framtidens avfallshantering Hylte kommun

Bilaga 1. Förbundsordning för kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Emma Gröndahl
Kommunchef

Kristin Engholm
Utveckling- och hållbarhetschef